

Kis LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Németh Erzsébet

Lidérc-tündér

Jaj, a láb. Mély a láb.
Ólom-torka hatvan láb.
Gonosz tündér ott tanyáz.

- Hol a fésűm, díszes fésűm?
Hol veszett el, tán a szérűn,
vagy a mezőn,
hol virágot, csokrot szedtem?
Jaj Istenem, hol keressem?
Megtalálom akárhol van,
és most rögtön, késő holnap.
Kedvesemtől kaptam én azt! -

Alkonyodik... Mezők alján
fény gurul szét. Kissé halvány,
mint a lányka sápadt arca -
De a remény egyre hajtja.

És ekkor a nádas szélén:
Uram Isten, ilyen élmény!
Fölragyog egy tündér árnya,
és a fésű ott van nála.
Meg is szólal arany hangon:
"Jöjj csak szép lány, odaadom!"

.....
Mély a láb. Jaj a láb!
Gonosz lidérc ott tanyáz.

2008/6 70.szám

Kis LANT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Németh Erzsébet

Szemerkélő Idő

Lágy suhanással
vállamra repülnek
az esték, majd
gyapjas szárnyukkal
betakarják lelkem.
Csak addig
kell kibírni,
csak addig énekelnem!

*

Ködös a hajnal,
tekintetemtől könnyes.
Átnedvesedett lombok
átnedvesedő csonttal
ölekeznek össze.

*

Elnéptelenedem...
mint éjjel a város.
Kinövöm lassan
e világot,
mely fakul, fogy,
s egyre kevesebb
örömet szerez...
Bocsásd meg Isten,
ha úgy érzem: mégis
itt volt a valódi helyem.

*

Kihull a térkép
az idő kezéből,
riadt szarvasok
agancsán vérzik
az Élet.
Fekete kendővel
átkötve szemem...
Vezényszó hallatszik:
Tűz!

*

Oldozz fel bennünket Jövő,
mert innen már haza látni.

Látjuk a fényt...
És bennünket fény fog várni!

Léda elküldetlen válasza

Hát tört,
százegyszer...
recsegve-ropogva
szívemen, agyamon
a varázs.
S utolszor?
Igen!
Talán -
Óh Isten,
Mindenek Istene!
Már nem segíthetek
magamon,
s nem segíthetnek
mások,
mert megfogant
gyarló férfiszívemben
az átok,
és kimondtad
kegyetlen,
mint dobok mellett
révülő sámán:
hullásomat magadból,
imádságos jajaim,
jajos imáim
óh, mennyire árvák!

Pedig nem a szerelemben,
csak bántásban
voltál nagyobb.
Régen nem látsz?
Én se téged,
s nem bánom,
hogy csillagsorsod
nélkülem ragyog.

Németh Dezső

Emlékezés

"Rangrejtve élünk, áruhás királyok,
földi porhüvelyt öltött istenek."

RG:Inkognitó

Rudnai Gábor †(1946-2008) költő, nemcsak az általam szerkesztett LANT Irodalmi Folyóiratnak volt kezdettől fogva hűséges munkatársa (1990-től), de egyben barátom is volt. Betegsége idején többször vittem a kocsimmal kezelésre, vizsgálatokra. Amikor felfedezték rákos betegségét, sokáig beszélgettünk telefonon. Később örömmel számolt be arról, hogy az egyetemi klinikákon történő összejt beültetéssel talán sikerül a gyógyulása. A belgyógyászatban helyezték el, odamentem, vittem Gábornak gyümölcslevet, téliszalámit, érdeklődtem, hogy hol van, de még a főnővér sem tudta, hogy hova lett. Erőszakosan követeltem:

- Mondja meg hol találom? Hiszen a portán be van írva a neve! A nővér ideges lett, és megkérdezte erélyes hangon:

- Maga kicsodája Rudnai Gábornak?

- Miért, ha megmondom, tudja, hogy hol van?

Majdnem kidobott az irodából. Amikor ezt Gábornak elmeséltem, jót derült rajta. Én vittem el orvosi vizsgálatra, amikor leszálalékolták. A várakozásoknál jókat beszélgettünk, de meglátogattam a kótarban is, egyik kőtári versének honoráriumaként egy üveg tokaji aszút vittem neki.

Egyébként is éleltszemléletére nagyon jellemző volt a szatirikus felfogás. Verseit ha figyelmesen olvassuk, észre kell vennünk azt a ritka humort, ami a Gábor költészetében természetes valójában benne van. Nagy költő volt Ő, de nem kellett senkinek, mert szerény, igazságszerető ember is volt, nem dörgölődött a babérokat osztókhoz. Tudomásom szerint még egy kicsi díjat sem kapott. Mindössze három kötete jelent meg életében, de ez a három nagyon sokat ér.

Amikor az újpesti kórházba vittem CT-re, a vizsgálat után megkért, hogy vigyem el egy borbélyhoz, hogy levágják a haját egészen rövidre, mert a kemoterápia miatt ha úgyis kihullik, nem lesz olyan feltűnő. Amikor kijöttünk a fodrásztól, szegény Gábor a tüske hajával szájalmasan nézett ki. Humorizálni akartam és ezt mondtam neki:

- Na, már a te hajadat sem lengeti a szél.

Nagyon megbántam ezt a mondatot, mert láttam arcán a szomorúságot. Aztán bementünk egy kínai étterembe ebédelni, ahol szerénysége miatt nem tolakodott a pulthoz, és itt a kínai kiszolgálónő hangosan megjegyezte társának:

- Nézd már ez nagy mamlasz, mi vár ez ott?

- Én felálltam, hogy a kínai nőt rendre utasítsam, de Gábor megfogta a karomat és így szólt:

- Hagyd csak, nem magyar, kínai. A sárga irígység beszél belőle.

Utoljára, amikor személyesen láttam, az újpesti kórházban a lábával operálták. Kétségbeesetten hívott fel, hogy szerezzen neki egy szobai WC-ét, mert nem tud kimenni, és a kacsába meg nem megy neki. Nem tudtam hirtelen mit csináljak, de eszembe jutott a gyógyászati segédeszköz bolt, és szerencsére volt egy szobai WC. Csepelről Újpestre a legnagyobb forgalomban vittem el neki, talán egy második emeleti kórteremben feküdt, oda cipeltem föl az igazán elegáns és jó drága eszközt. Nagyon örült, amikor meglátott. Személyesen ekkor találkoztam vele utoljára. Amikor eljöttem: megsimogattam a fejét, és azt mondtam neki:

- Ha nagy bajban vagy, hívj nyugodtan!

Ez 2008 nyarán volt. Telefonon még ezután is beszélünk. Legtöbbször a betegsége volt a téma. Aztán elnémult, nem küldte tovább precízen, fekete tollal az ékezeteket is pontosan jelölt verseit vagy más írásait.

A Lant közel hetven számában publikáló Rudnai Gábor a legújabb magyar irodalom nagy lírikusa volt, most halála után remélem, nagyobb figyelmet kap, mint életében.

A kis Lant szerverén 2005-ben így írtam Rudnai Gáborról:

*Rudnai Gábor bölcsészdoktor, költő, munkanélküli, kőtári teremőr, aki az értelmiség értelmes feltámadását reméli. Intellektuális költészetével szellemi örökösként a Nyugat 6. nemzedékének tagja, amely természetesen nem létezik, mert a Nyugatnak csak három nemzedéke volt. Mindegy, akkor is Rudnai költészete a nyugatosok nagy hagyatéka. A rendszer ugyan képzettségéhez nem méltó posztra rendelte, de költői szellemét nem tudták megtörni. Kőtári verseiben, mint poeta doctus mutatja be mes-
teri tudását. ND.*

Rudnai Gábor

Bujdosónóta

Magam pusztulásán, ily hamar múlásán hogyne búslakodnék?
Vajon s merre mennék, mint hívatlan vendég kihez kopogtatnék,
kihez kopogtatnék, kiben bizakodnék, sajtó sebeimre balzsamot hol kapnék?

Tűzön-vízen által, sarkamban halállal oltalmat keresnék,
testemnek nyugalmat, vétkimre irgalmat oly igen szeretnék,
holott megpihennék, étket-italt vennék, egy álló estére mindent elfelednék.

T. Ágoston László

A főnyeremény

Gondosan bezárta az ajtót, zsebre vágta a kulcsot és egy széllel bélelt, kopott nyári nadrágban, hasonlóképp elnyűtt pólóban, és mezítlábas papucsban lecsoszogott a földszintre a postaládához. Nem nagy dolog - gondolta -, ki a fene nézegetné őt a lépcsőházban délelőtti tizenegy órakor? A lakók többsége dolgozik, vagy munkahely után kajtat. A nyugdíjasok meg ki se dugják az orrukat, mert minden ajtónyitáskor hűlik a lakás, és már újra emelték a gáz árát. Az a francos óra úgy pörög, mintha hajtanák. A minap beszéltek a lépcsőházban, hogy az öreg Csókáné a negyediken már a harmadik felszólítást kapta, hogy kikapcsolják nála a gázt, meg a villanyt, ha nyolc napon belül nem fizeti be a tartozását. El is ment a városházára segílyt kérni, és megújítatni a közgyógyellátási papírját. Azt mondta ott neki valami hivatalnok, hogy elkésett, mert kifogyott a keret. No, hát akkor hogy is van ez? Ha nem fizet, márpedig nem tud fizetni, akkor megfagy a sötétben?... Ezek a szolgáltatók nem tréfálnak. Ha azt mondják, hogy kikapcsolják, akkor ki is kapcsolják. No persze a közös költséget se fizeti már több, mint fél éve...

Rendben van - fűzte tovább a gondolatait -, de neked, Kovács Pistának mi közöd van hozzá? A te anyád ez a Csókáné? Vagy a nénikéd? Nem, egyik sem. Ismered egyáltalán ezt a Csókánét? Nem. Azt se tudod, hogy kövér, vagy sovány, hóríhorgas, vagy seggdugasz a vénasszony. Sőt még azt se, mennyire vén. Hát akkor meg mit sopánkodsz itt

magadban az üres lépcsőházban? Annak örülj, hogy te ki tudod fizetni a villanyt, meg a gázt, sőt még a közös költséget is feladtad a múlt héten. Mi az, hogy örülj? Verd a seggedet a küszöbhez a boldogságtól! Vedd végre tudomásul, hogy nem olyan korban élünk, amikor az embereket érdekli a másik ember sorsa. Egyetlen célja van az életnek, az önmegvalósítás. Nem az övé, a te önmegvalósításod bármi áron. Persze, azért sajnálsz a munkanélkülit, meg a hajléktalant. Azt is sajnáltad, akinek a helyére fölvettek. No igen, úgy tisztos távolból, elméleti síkon. A szökőár áldozatainak még ezer forintot is küldtél. Ha a felét ellopják, még akkor is jut nekik ötszáz.

A másodikon, a sarokban csapódott egy ajtó. Lehet, hogy meghallotta valaki a csoszogását, és erőt vett rajta a kíváncsiság? "Oké, jól nézz meg, öreganyám, aztán keresd ki a bulletinből, hogy ilyen papucsban slájferoznak - e a hengerzár-törő tolvajok! De ha túlnő rajta a tudás-szomjad, akár magam is fölvilágosíthatlak. Nem? Nem. Látom, annyira azért nem érdekel a dolog. A te hengerzáraddal nem foglalkozom, a szomszéd meg másik biztosítónak tartozik."

- No lássuk - vette elő a postaláda kulcsát -, mit küldött a földhivatal! Már a múlt héten megígérte az ügyintéző, hogy postára adja a tulajdonjog bejegyzését igazoló határozatot. Ha jól meggondolja, több, mint egy hónapja késnek vele. Mit is várhatna tőlük? Végére is nem nekik fontos, és a nőnek még egy kávé se fizetett. Hülyeség, hogyan fizethetett volna neki akár kávé, akár bármit, amikor három kilométeres sor kígyózott az ajtó előtt? Jó, nem volt három kilométer, csak harminc méter. Nem mindegy? De akkor

miért van az, hogy egyesek pillanatok alatt el tudnak intézni mindent, amiért mások hetekig, hónapokig tapossák egymást?

Üres. Igen, már megint üres a postaláda. Egyáltalán, volt már a postás? Hülye kérdés, persze, hogy volt. A szomszéd ládájából kilóg a levél sarka. Bosszantó helyzet. Hívja föl újra telefonon az ügyintézőt, netán a főnökét, és jó keményen mondja meg neki a magáét? Vagy inkább kérje meg újra, könyörögjön neki, alázza meg magát? A fene tudja, mi lenne jó ezeknek... Lehet, hogy mégis a jogi egyetemet kellett volna elvégeznie. Az ügyvédektől mindenki fél.

- Hoppá! - villant eszébe az előző esti tévé híradó. - Valami illetékes nyilatkozott a postától, miszerint való igaz, hogy újra emelkedik a díjszabás, de ezentúl igyekeznek úgy végezni a munkájukat, hogy ne vesszen el út közben több, mint a levelek öt százaléka. Hogyan? Lehetőséges, hogy már régen föladták az ő levelét is, csak éppen belekerült abba a bizonyos öt százalékba? Szépen vagyunk...

El is határozta, hogy azonnal felhívja telefonon a földhivatalt, a postát, és még valamelyik bulvárlapnak is ír egy levelet, hogy vizsgálják ki ezt a tarthatatlan állapotot, mert nagyon valószínű, hogy valamelyik kormánypárti politikus áll a dolog mögött. Hacsak nem a maffia...

Nagy ügybuzgalmában egyszerre fordította el a zárban a kulcsot és nyomta le a kilincset. Aztán nekifeszítette a vállát az ajtónak, hogy mielőbb bejuthasson rajta. De hiába nyomta, taszigálta, az ajtólap úgy ellenállt az erőszaknak, mintha Kovács úr egy zöldfülű betörőtanonc lett volna.

- Te jószágos Isten! - jajdult föl a férfi. - Mi a fenét csinállok én? Direkt figyelemzetett az előző tulajdonos, nehogy megfogjam a kilincset ha zárni akarom, mert kiakad, és lakatos legyen a talpán, aki kibúvóli. Ez a széria hibája. Csak azért szerelte föl, mert fél áron adták, no meg ilyen hülyeségre a betörő se számít. Azonnal ki is akarta cseréltetni, de valahogy mindig akadt fontosabb feladat. Most aztán megnézheti magát.

Meg is nézte, és rögtön lehervadt az öntudata. Ott állt télvíz idején a saját lakása ajtaja előtt kopott nyári nadrágban, koszos pólóban, mezítlábas papucsban, és elkeseredetten bővölte azt a rohadt selejt zárat, amiről halvány fogalma se volt, hogyan lehet kinyitni. Feszegette jobbra, balra, aztán kivette belőle a kulcsot és kinyitotta a zárban felröghögött.

A lépcsőfordulóban egy fiatal nő tűnt föl gyerekekkel a karján. Egy pillanatra megtorpant a szokatlan látvány hatására, aztán szorosan magához ölelte a gyereket és megszorította a lépteit.

Szólni kellene a közös képviselőnek - gondolta. - Ezek a házmesterek, meg közös képviselők általában ezermester-féle emberek. Csapot javítanak, villanyt szerelnek, meg ilyesmi. Esetleg még zárat is. Persze, hát miért éppen a zárhoz ne értenének? Lemegy hozzá, elmondja mi történt, és két perc múlva már bent is lehet a lakásában. Emlékezett rá, hogy a földszinten, a folyosó végében van egy kis szoba. Valaha valamiféle tároló lehetett, abból csináltak irodát a közös képviselőnek. Igaz, ő csak messziről látta, az asszony intézte vele az ügyeket amikor beköltöztek. Neki csak megmutatta, hol van, ha netán egyszer mégis szükség

lenne rá. Meg is találta az ajtót. Ki volt rá írva, hogy Bodza Jánosné közös képviselő. Fogadóórák: hétfő, szerda, péntek 5 - től 6 - ig. Most meg kedd van. Délelőtt 11 óra 20 perc.

A lábára tévedt a tekintete. Kezdtél lilulni a hidegtől. Mosolyogni próbált a szerencsétlenségén, de már csak egy halvány "csíz" - re futotta. Aztán eszébe jutott, hogy a költözködéskor lerakták a pincébe az összes limlomot, amivel akkor éppen nem tudtak mit kezdeni. Ha ráérnek, majd kiválogatják. Oda kerültek a szerszámai is. Szerszámok? No igen... Kalapács, egy - két csavarhúzó, fűrész. Egy részük még az apjától maradt rá. Milyen szerencse, hogy a kulcscsomóban ott van a pincekulcs is. Nem kellett sokat keresgélni, a cucckupac tetején ott volt a szerszámosláda. Még egy flakon műszerolajat is talált benne. Lehet, hogy csak beragadt az a francos zár...

Újra bedugta a kulcsot és nekiesett az ajtnak, de az meg se nyikkant. Csupán a folyosó végén kezdett el vonyítani egy kutya. Rögtön rá is rivallt a gazdája, hogy : "Elhallgass, Cézár, az anyád szentségit, mert szíjat hasítok a hátadból! Más se hiányzik, mint hogy megint följelentsen az a hülye kurva csendháborításért. Remélem, éppen az ő lakását pakolják ki."

- Nincs mese, hívni kell egy lakatost... - futott át a torz mosoly az ajkán. - Aztán mégis, honnét hívná? Kint csak úgy röpöködnék a mínuszok, lehet, hogy azóta már a hó is esik, ő meg itt lilul a mezítlábas papucsában a rohadt, kibúvólhetetlen ajtaja előtt. A telefon viszont bent melepszik. Még csörög is örömeiben. Lehet, hogy fontos lenne, lehet, hogy azért hívják, hogy... "Ó, te

jóságos Isten, hát mit vétettem, hogy ezzel büntetsz? Ne kímélj, üss agyon, csapjon belém a villám, nyeljen el a szökőkút, de ezt ne! Kérlek, ezt ne tedd velem! Ez a megalázás teteje. Vagy ha már ennyire megalázol, legalább adj egy jó ötletet, hogyan másszak ki a guanóból!"

A fölötté lévő emeleten csapódott az ajtó. Úgy hallotta, mintha a lépcsővel szemben zörögtek volna. Ezek szerint otthon van valaki. Hát persze. Elkéri a telefonkönyvet, kikeresi belőle a legközelebbi lakatost, és néhány perccel belül rárakhatja a lilára fagyott lábát a jó meleg radiátorra. Ha úgy tetszik, akár le is zuhanyozhat. Lerakta a küszöbre a szerszámait, és felszabadultan csöngött be az ajtón.

- Ki az, és mit akar? - rikácsolta egy női hang. - A postás?

- Kezét csókolom, nem a postás, a szomszéd.

- A Lőrinczék eladták a lakást? Nem is mondta a lányom.

- Nem a Lőrinczék. Én a harmadikon lakom a Piróthék helyén. Kovács vagyok. Kovács István.

- Az a Piróthné, aki mindig pofázott, ha kiráztam az ablakon a szőnyeget? Randa egy perszóna.

- Én azt nem tudom, kérem, én az új lakó vagyok, a Kovács. Most költöztünk ide.

- Jól van, Isten áldja, majd akkor jöjjön bemutatkozni, ha itthon lesznek a lánymék.

- Rendben van, majd akkor is átjövök, de most az a helyzet, hogy elromlott az ajtómon a zár. Nem tudok bemenni. Lakatost szeretnék hívni, aki kinyitja.

- Hát akkor hívjon!

- De nem tudok, mert a telefon bent van a lakásban, én meg kint vagyok. Ha be tetszene engedni, hogy telefonáljak...

- Azt mondta a lányom, hogy senkit se engedjek be. Honnét tudjam, hogy maga nem betörő?

- No de kezét csókolom, tessék kinyitni a kukucskáló ablakot, és megnézni! Hát így néz ki egy betörő?

- Hogyne, hogy benyúljon, és elhúzza a riglit! Tudom én, milyen rafináltak maguk. Meg aztán, ha magát beengedném, leütne és behívná a többieket. Így csinálták a szomszédban is. Mire ha zártak a fiatalok, üres volt a lakás.

- Tessék már elhinni, hogy az új szomszéd vagyok, és semmiféle rossz szándék nem vezet!

- Ezt bárki mondhatja. Miért éppen magának higgyem el?

- Rendszerben van, akkor csak azt kérem, hogy tessék telefonálni a lakatosnak.

- Melyiknek?

- Teljesen mindegy. Amelyik a legközelebb van.

- Fogalmam sincs, melyik van közelebb. A szemüvegemet se találom...

- Akkor tessék idehozni a telefont, meg a telefonkönyvet, majd én...

- Frászt, hogy azt is elrabolja! Menjen a közös képviselőhöz!

- Ott már voltam, nincs itthon.

- Áhá...már ezt is tudja?! Ha el nem kotródik azonnal, segítségért kiáltok.

Feladta. Megsemmisülten nézett föl a mennyezetre, mormolt valamit félhangosan, aztán lecsoszogott a lépcsőn, leült a szerszámai mellé, és majdnem elsírta magát. Percek, vagy akár fél óra is eltelt így, mire újra feltápáskodott, s elhatározta, hogy szégyen ide, szégyen oda, betöri a saját ajtaját. Nekifeszítette

a vállát, jót odaszózott a kalapáccsal... aztán a csavarhúzó is beletört. Nagyon reccsent a zár, de nem mozdult. Végül kétségbeesésében bedugta a kulcsot, s maga se akarta elhinni, ami történt. Mit ad Isten, recsegve, ropogva, de engedett a zár. Kinyílt az ajtó.

Eltelt néhány nap, tán egy hét is, Kovácsnak valami elintéznivalója akadt a közös képviselőnél. Bodzáné - molett, fekete hajú, minden iránt érdeklődő, hogy azt ne mondjam, pletyka szerető asszony - fölnevezett a bizonylataiból és így szólt:

- Kovács úr, maguk nagyon szerencsések, hogy éppen ezt a lakást vették meg. Itt figyelnek egymásra az emberek, nem úgy, mint a szomszéd házban. Ott világos nappal kipakoltak egy lakást, és a kutya se figyelt föl rá. Itt ilyesmi nem fordulhat elő. Tudja milyen szerencse ez?

- Hogyne, kezét csókolom - bólogatott Kovács - nagy szerencse. Valóságos főnyeremény. Ki is fogom írni az ajtóra, a nevem alá.

Lévai Wimmer Mária

Csendélet

Csak nagyon egyszerű dolgokról beszélek
Az alkony felszeletelődött mikor
Anyám megszegte a kenyeret
Asztalra tette a párolgó levest
(Jázmin illatú volt az őszi est...)

Németh Dezső
meséi

A kis fenyő

Advent hetében elindultak a fenyőfák a csemetekertekből, hogy szépséges karácsonyfáknak öltözzenek fel karácsonyeste. Volt, aki lovas kocsin ment, mások teherautón vagy vonaton utaztak. Csak egy kicsi fenyőfa nem kellett senkinek, mert kicsit féloldalas volt, meg aztán vakarcsnak is számított a többi fenyőfa között. Egyedül maradt a csemetekertben. Nagyon hideg volt. Hidegen ragyogtak a csillagok. Még a Hold is didergett az égen. Aztán gondolt egyet a kis fenyő, és ő is elindult gyalog Mesefalva felé.

A piactéren dölyfösen álltak már az ezüst ruhás fenyők, no, meg a fekete-fenyők is hosszú túlevél szoknyákban édelegtek díszes tartóikban a sok vásárló között.

A kis fenyő is beballagott a piacra, a többi fenyőnagysága megrökönyödésére.

- Nézzétek már ezt a kis pesztonkát, ide mert jönni csökött kis túleveleivel - utálkozott egy ezüstfenyő dáma.

- Lejártja az úri fenyőnépet - mondta egy fekete-fenyő nő.

Látta a kis fenyő, hogy nem jó helyre jött, így hát kiballagott a piacról, és szomorúan ment az utcán, maga sem tudta, hogy hová ballag. Egyszer csak a mesefalvai óvoda kapujában találta magát. Meglátta Mária és felkiáltott:

- Nézzétek, gyerekek! Megjött a karácsonyfánk. Gyertek, vezessük be az óvodába!

Aztán kézen fogták a kis fenyőt, bevezették az udvarra, ott leültették egy kispadra, és kérték, hogy mesélje el, hogy

hol élt eddig, hogyan jött ide, hol van most az anyukája, meg az apukája?

A gyerekek nem fogytak ki a kérdésekből. A kis fenyő megállás nélkül mesélt.

A gyerekek közben feldíszítették, aztán gyönyörködve hallgatták és bámulták a kis karácsonyi jövevényt.

A levél

Mária állt a kertkapuban, és látta, hogy a postás leveleket dobál be a szomszéd postaládájába. Amikor másnap arra jött a postás, megszólította:

- Postás bácsi, nekünk nem hoztál levelet?

- Nem, kislány, nektek nem küldtek levelet.

- Nem? - kérdezte szomorúan a kislány.

- Nem - felelte a postás.

- De legalább egy falevelet hozzál holnap, ha erre jársz - mondta a kislány.

Másnap a postás hosszan csöngetett. A kislány kijött a kapuba.

- Levelet hoztam - mondta a postás. Egy sárgalombú gesztenyefa küldte - mondta, és kivett a táskájából egy nagy arany színű falevelet. Mária átvette és nézte boldogan, aztán megszólalt:

- És mi van erre a levélre írva?

A postás egy kis ideig töprengett, aztán így felelt:

- Csak annyit írt neked a gesztenyefa, hogy "Kedves Mária! Szeretnélek látni, mielőtt téli álmomba merülök. Itt lakom nem messze az utcátokban, látogass meg mihamarabb! Szeretettel üdvözlöl: az Öreg Gesztenyefa."

Mária másnap meglátogatta az Öreg Gesztenyefát. Sokáig beszélgetett vele, aztán mindenkinek elújságotta, hogy milyen szép levelet kapott.

HANS -GUIDO KLINKNER

SIVÁR

A sivár táj láttán
elakad a szó.

E kietlenkövesre,
szó, vajon
található?

Versbe mindez
alig fogható.
Mint ahogy
délidőben
az árnyékban
szunnyadó
fekete kuvasz sem.

Mint egy napóra mutató
strázsál egy pálma
a vöröslő lávaföldeken.

Fuertventura 2002

KANÁRI SZIGETI ÁLOM

(Kanarischer Traum)

Friss szélben
fekszel.
éjszaka is.
A tenger morájától
elringatva.

Álom és ébrenlét közt
halászbárkák fényei
illannak a csillagos égbe.
Együtt veled.

Fuertventura 2007

A verseket fordította: Bayer Béla

A napokban jelent meg barátunk **Hans-Guido Klinkner** 11. kötete, **TALÁLKOZÁSOK** (Begegnungen) című kötete. Lapjain a szerző legújabb úti-impreszsióival, lírai- és aforisztikus írásaival. A kötet egészét 4 elbeszélte történet teszi teljessé. (Stigulinszky- Kiadó, Saarbrücken, 2008. 80 oldal.)

A szerk.

Kondor Jenő

Ami megkötöz

Virágát veszti
sziszegő szélben
havazik a szilva

gyökerén - szavunkon
fejsze feketül

Csókós somfáimon
elfanyarul
nem mézesül a konok idő

Tős diófánk rügyei
hullnak nagyapám elé -
kopott kérgük megkötöz

Kisfiam mosolyába vénült
szegényült jövőnk
kopácsol ráncainkban

Hátunkra görnyed a tegnap
szírom és gyümölcs nélkül
szégyenkeznek napjaink -
Csak a holnap múlandó

Bányai Tamás

A Jóság völgye

- Nem sikerült - suttogta Ria alig hallhatóan. - Azt hiszem senkinek sem fog sikerülni.

Gézu értetlenül és csodálkozva nézett rá. A kötés alatt mintha kikerekedett volna egy kissé az arca, s már közel sem olyan sápadt, mint legutóbb. Ez csakis a felépülés jele lehet! A műtét sikerült! Sikerülnie kellett! Megfogta a lány paplanon nyugvó kezét, megszorította.

- Nem vagyok szakértő - mondta Gézu, - és a főorvossal sem beszéltem még, de én úgy látom, sikerült. Lassacskán visszatér beléd az élet. Még egy, az utolsó műtét és túl leszel rajta. Néhány nap múlva végleg felgyógyulsz. Elhagyhatod a kórházat, aminek éppen ideje már. Várnak az olvasóid. És én is szeretnék már táncolni veled! Ria szomorú mosolyra húzta száját.

- Te a műtétre gondolsz, ugye?
- Arra hát!
- Én nem arra gondoltam.
- Hanem mire?
- A könyvemre.

Gézunak megnyúlt az ábrázata. Tagadólag ingatni kezdte fejét. Képtelen volt felfogni, mire célozhat a lány. Nem sikerült? Rövid idő alatt a harmadik kiadást is elkapkodták. Az olvasók verekszenek érte, hetek, sőt hónapok óta vezet a sikerlistát. Milyen lehet egy sikerkönyv, ha ez nem az?

- Külföldön is nagyon kelendő. Eddig tizenkét nyelvre fordították le. Szerinted ez micsoda, ha nem siker? Ria lehunyta szemét, s csak egy hosszas hallgatást követő sóhaj után szólalt meg:

- Félreértettél. Nem a könyv sikerére

céloztam. Az eladott példányszámok semmit sem jelentenek. Az még arra sem bizonyíték, hogy valóban jó a könyv. Olvashatják naponta több millióan, semmit sem ér, ha semmi sem változik.

- Minek kellene megváltoznia?

- A világnak. Az embereknek.

Ria szemei ismét lecsukódtak.

Sátándi a háza előtt ült billegő, elnyűtt karosszékében. Élvezte a nap meleg sugarait, és várt. Biztos volt benne, hogy hamarosan látogatója érkezik. Fel volt készülve rá. Márkus mégis váratlanul toppant elé, nem hallotta léptei hangját, madár sem reppent fel az ösvényt szegélyező fákról, mely jelezte volna valaki közeledtét. Elmerenghettem, gondolta Sátándi. Száraz, ráncos ábrázatát a mindent tudók öntelt vigyora húzta szélesebbre. Márkusban forrt az indulat, arca is átvette hajának vörös színét, keze ökölbe szorult. Láthatóan alig tudta türtőztetni magát.

- Te vén gazember! - sziszegte, holott üvölteni akart, ám érezte, hangjával együtt ökle is felemelkedne, s ezt el akarta kerülni.

- Lassan a testtel, hékás! - motyogta a vénember. - Tán csak nincs valami bajod?

- Felbolygattad a völgyet! Gyűlölködnek az emberek. Mit mesterkedtél megint?

- Én? - kérdezte Sátándi. Keskeny ajka lefittyedt, szemében őszintének tetsző csodálkozás fénylett

- Ki más tehetne volna? A Teremtő jóval halmozta el az embereket. Jószándékot ültetett mindenkibe. A te ármánykodásod, ha kihal az emberekből a megértés. Ha gyűlölet lép a szeretet helyébe. Ez csak neked köszönhető.

Márkus fenyegetően közelebb lépett. Testének árnyéka betakarta Sátándit,

akinek arca hamuszürkévé vált az árnyékban. Most inkább hasonlított egy beteg, elesett és idős emberre, mint a gonosz megtestesítőjére.

- A próféták nem ezt akarták!

- Nem tudom, nem is érdekel, mit akartak a próféták. Az mégis megtisztelő, hogy földöntúli hatalmat tulajdonítás nekem, s meg sem fordul a fejedben, hogy kisujjamat sem kellett mozdítanom.

- Hazudsz! Sátáni nem zavartatta magát, folytatta:

- Lehet, hogy a prófétáid nem azt akarták, ami történt, mégis így sikeredett. Az én közreműködésem nélkül. Te gonosznak tartasz engem, fiú, s talán az is vagyok. Ámde még velem is előfordul, hogy gonoszságomnak nem az az eredménye, amit elképzeltem. Emlékszel a kovács viskójára? Márkus lehiggadt valamelyest. Indulata helyére most gyanakvó kíváncsiság lépett. Mit akar ez a vénember?

- Az, amelyik leégett?

- Az bizony. Azt is az én számlámra írtad. S talán joggal. Tönkre akartam tenni a kovácsot. De mondd csak, mi áll most a viskója helyén?

- Gyönyörű emeletes kőház.

- Na látod! - csattant fel Sátáni krakogó hangja. - Pedig ártani akartam neki. A prófétáid sem kívánhatnak jobbat számára.

- Nem csak akartál, ártottál is neki.

- Ugyan hogyan? - kérdezte a vénember kaján vigyorral.

- Azóta csak irigyei vannak. Sátáni hangosan felnevetett. Hörgő, istenkáromló nevetése volt, nyáladzott közben a szája.

- Ha akard, ezen könnyen segíthetek. Felgyújtom a többi viskót is, hadd épüljön azok helyére is gyönyörű kőház.

Akkor majd senki nem irigyli a másikat. A kőházért biztos nem. Majd irigykednek valami másért.

- Gonoszkodj csak! Hamarosan én gyújtom rád a vityillódat - mondta Márkus, - de úgy ám, hogy te is benne égj! Ezzel sarkon fordult, és elindult az ösvényen vissza a völgy felé.

A kórházi folyóson sétáltak. Ria görcsösen kapaszkodott Gézu karjába. A hosszú ideig tartó fekvés elgyengítette lábait, úgy érezte, támasz nélkül egyetlen lépést sem tudna megtenni. Nem tudta volna megmagyarázni miért, de úgy képzelte, terhére van a fiúnak, holott Gézu gondosan ügyelt, nehogy - akár véletlenül is - sietségre kényszerítse őt.

- Nem esik nehezedre itt csoszogni velem? - kérdezte Ria.

- Ugyan már! Ha így lenne, itt sem lennék. Ria Gézu felé fordította fejét, hosszasan nézte a fiút, mintha azt akarná kifürkészni, hihet-e a válasz őszinteségének. Gézu biztató hunyorítása jólesett neki, talán még jobban, mint az orvos optimista szavai. Amennyire ujjainak erejéből tellett, megszorította a fiú karját.

- Meséltem már a vonatról, ugye?

- Ühüm - bólintott Gézu. Szavaival sem akarta sürgetni a lányt. Mesél majd kérdés nélkül is.

- Azt mindig éreztem, valamiféle határ felé haladunk, csak az volt furcsa, hogy sosem érjük el. Úgy tűnt, minél jobban közeledünk a határhoz, az annál távolabb kerül tőlünk. Te nem találd ezt furcsának?

Gézu nem tudta, mit feleljen. Hosszas töprengés után válaszolt.

- A képzelet játéka. Az álomfejtők erre azt mondanák, elérhetetlen álmok után

futunk.

- Gondolod?

- Nem állítom, csak feltételezem.

- Lehet, igazad van. A Jóság völgye is csak egy illúzió keresése volt. Elképzeltem egy világot, amelyben megtalálható a rossz is, ám a jó felülkerekedik minden gonoszságon, ami végül egyszer s mindenkorra eltűnik az emberek életéből. Ezért mondtam, hogy sikertelen a könyv. Hiába igyekeztem jó és követendő példát állítani az emberek elé, olvassák ugyan, de nem tanulnak belőle. Hiábavaló kísérlet volt. Gézu elengedte a lányt, szembefordult vele. Szinte kiáltva mondta:

- Ez nem igaz! Ilyet ne merj állítani! Szavait visszhangozták a folyosó csempézett falai. Néhányan a sétálgató betegek közül feléjük fordították tekintetüket. Egy idősebb, botra támaszkodó férfi fejének csóválásával fejezte ki rosszallását. Talán arra gondolt, szerelmesek marakodnak, ami a kórházi körülményeket figyelembe véve, mégiscsak illetlenség. Riának is tágira nyíltak a szemei. Homlokának ráncolására fájdalom hasított a fejébe, kezét a homlokához kapta. Gézu ijedten, és jóval halkabban kérdezte:

- Baj van? Ria elmosolyodott.

- Semmi, semmi. Egy pillanatnyi fájdalom nyilallt a fejembe. Már el is múlt. De te miért vagy úgy felháborodva? Nem értesz egyet azzal, amit mondtam?

- Nem bizony! - emelte fel Gézu ismét a hangját. - Persze, hogy nem változtattad meg a világot. Erre egyetlen jóraláló könyv sem képes. Mint ahogy egyetlen orvos sem tudja örökké életben tartani betegét. Nem is ez a célja. Gyógyítani akar, a szenvedést akarja enyhíteni. Az emberiség minden rossz és gonosz elleni

harca talán kilátástalannak tűnik, de csupán azért, mert örökös harc. Olyan azonban, amit feladni sohasem szabad. Azért nem nevezheted hiábavalónak a könyvedet, mert te a magad módján, a magad eszközeivel folytatod ezt a harcot. Sokkal kisebb baj, ha a rosszat nem tudjuk végérvényesen megszüntetni, mint az, ha feladjuk az ellene folytatott harcot.

Ria lehajtotta fejét. A kórházi folyosó kőpadlóját bámulta mereven. Arcának mimikája nem árulta el, hogy kétségei lennének, azt sem, hogy meggyőztek.

- Kísérj vissza, légy szíves - mondta csendesen. - Azt hiszem, jobb ha még pihenek.

Úgy tűnt, áll a vonat. Nézte a tájat, amely mozdulatlanul terült el az ablak túloldalán. A síkságot szakadatlan eső borította sűrű fátyollal, egy távoli erdő fekete csíkot húzott a láthatár szélére. Messzeségbe nyúló, véget érni nem akaró csíkot. Az ablaküvegre rakódott port elmaszatolta az eső, az így képzett kusza vonalak apró képekre bontották a kilátást, és mindegyik kép egyformán lehangoló volt. A fülkében áporodottá vált a levegő, nyomasztóvá a csend, a többiek is mintha szoborra merevedtek volna.

Elfordította fejét az ablakról, majd felállt, s elhúzva a fülke ajtaját, kilépett a folyosóra. Az arra haladó kalauzba ütközött. A férfi hátralépett, hogy utat engedjen a lánynak. De Ria nem kerülte ki.

- Miért állunk? - kérdezte a kalauztól, aki nevetve válaszolta:

- De hiszen robog a vonat! Ria zavarba jött. Tényleg, itt a folyosón hallani lehetett a kerekek csattogását.

- Azt hittem... - motyogta. - Az előbb úgy tűnt, mintha...

- Nagyon sietős lehet a kisasszonynak. De ne féljen, hamarosan odaérünk.

- A határhoz?

- Milyen határról tetszik beszélni? A lány megrémült. Nem tudott felelni. Az az érzése támadt, rossz tréfát űznek vele. Ijedten nézett a kalauz szemébe.

- Valami változást várhat a kisasszony, azért képzelem, hogy határhoz közeledünk. -mondta a kalauz, és lekezelő megértéssel a lány vállára helyezte kezét. - Úgy gondolja talán, választóvonalhoz érkezett életében, s átlépve azt a vonalat, minden más lesz, mintha egy új országba, új világba lépne. Ezért hiszi azt, hogy határhoz érkezünk.

- Lehetséges lenne? - kérdezte tétován Ria.

- Persze - nyugtatta meg a kalauz. - Éppen ezért nem is kell félnie.

- Nem féltém, csak...

- Dehogynem. Látom én az arcán a kisasszonynak. Mintha valami nagyon rossztól tartana. És lehet, hogy jön is valami rossz, de attól nem szabad előre megijedni. Gyakran csak mi képzeljük rossznak, ami be fog következni. Aztán, ha megismerkedünk vele, már nem is olyan elviselhetetlen. Megszokjuk, ahogy egy határt átlépve lassan hozzászokunk az új környezethez is.

- A rosszat nem lehet megszokni - tiltakozott Ria.

- Miért ne lehetne? Minden rossz csak kívülről tűnik annak. Ha alkalmazkodunk hozzá, már nem is olyan borzalmas -mondta a kalauz egy kaján vigyor kíséretében. Ria visszahátrált a fülkébe. Gyors mozdulattal húzta be a fülkeajtót, félve, hogy a kalauz követni fogja. De a férfi nem mozdult, vigyorogva nézett a fülkeajtó ablakán keresztül. Aztán megfordult, elindult a folyosón. A lány még

sokáig látta maga előtt a kalauz eltorzult képét, s hallotta az utolsó szavakat.

- Nem, nem - suttogetta maga elé, és leroskadt az ülésre.

- Ne tiltakozzon, Riácska - hallotta az orvos hangját. - Kockázat mindenben van, valami hiba mindig becsúszhat, ennek azonban nagyon kicsi az esélye. Megértem a félelmét, de amit elkezdünk, azt be is kell fejezni. Máskülönben az eddigiek is értelmüket veszítik. Ria szótlanul bólintott. Az orvosnak igaza van. Eddig minden simán ment, miért éppen most, az utolsó műtétnél adódnának komplikációk? És mégis félt. Jobban, mint a korábbi műtétek előtt bármikor. De mitől? Amit elkezdünk, azt be is kell fejezni! A Jóság völgyét is be kell fejezni. Meg kell írni a folytatást. És arra csak egyetlen esélyem van. A műtét sikere. És, ha mégsem sikerül? Erre nem szabad gondolni! Erre nem szabad gondolni!

Érezte, hogy az orvos megszorítja kezét. Felnézett Csetneki főorvos komoly arcára. Aztán oldalt fordította fejét. Látta Gézut az ágy végénél, összeszorított szájjal, várakozva tekintett rá. Mindenki rám vár. Nekem kell dönteni. A műtétet rajtam fogják végrehajtani, de ez mások sorsára is befolyással van, nem csupán az enyémmé. Bármit mondok is, mások jövőjét is meghatározom. Így vagy úgy.

- Mikor? - kérdezte alig hallhatóan.

- Ma délután.

Mondani akarta, hogy igen, hogy rendben van, történjen, aminek történnie kell, de nem jött ki hang a torkán. Szavak helyett ismét csak bólintott.

Kerekes Tamás

Az irodalmi siker titka

Abban az évben, amikor Carter visszaadta a magyar királyi koronát a magyar nemzetnek, Rajkó Félix elhatározta, hogy író lesz. Három recenziót, két novellát és egy kisregényt írt egy fél év leforgása alatt, sovány háta behajlott a nagy munkába, szeme eszelősen lobogott. Látszott, hogy írás közben eksztázisban van, úgy nézett ki, mint egy angyalcsináló egy megkergült Goya rézkarcon. Vagyonőri megbízatását felmondta, kirázta a haját a homlokából, a kérdezőre nézett és közölte: "Innentől kezdve csak az írásnak élek". Dodonai módon fűzte hozzá, hogy a szerkesztők majd élni-halni fognak érte. Műveit először a közeli kisvárosban működő Kultúrkör szerkesztőségének küldte el. A főszerkesztő helyett a prózai rovat vezetője, Lénárd Menyhárt, az ötvenes, megfontolt, strapabíró entellektüel váltotta ki a postán az ajánlott küldeményt. Felmutatta iratait, viszszaállagott a szerkesztőségbe, ollóval elvágta a csomagot összetartó barna madzagot. Kibontotta a paksamétát, még nem ért el csak az első idősík-váltásig, még a második nagy hatású metafora előtt összeesett és meghalt.

A csomag a dunántúli, neves fővárosi akadémikusokat is összegyűjtő laphoz került, melynek ritka ambíciókkal megáldott vezetője páratlan szemmel fedezett fel fiatal tehetségeket. Az irodalmi vezér elsősorban a széthullás és a túlélés súlyos kérdéseit boncolgatta lélektani nagy munkájában, mely egy olyan emberről szól, aki mintegy beköltözik tulajdon

lelkiismeretének kísértetkastélyába. Nagy Kázmér, a főszerkesztő, még nem élvezhette az első kisregény szatirikus-pikareszk hangulatát a befejezésben, még nem is foghatta fel teljesen, hogy a szerző milyen találóan oldotta el alakjait tipológiailag a regényben adott szituációtól, amikor egy régi, ma már nem aktív kór tüneteit, a flekkífuszét mutatta. Láza felszökött, ágyának esett, szája kicserepesedett, az infúzióstű kifordult a karjából. Családjá még nem is ért be a kórházba a pizzasájával, amikor állapota válságosra fordult. Estére - a gondos orvosi ápolás ellenére - meghalt. "Haláli egy pasas" - tette hozzá Félix.

Az ország készülődött a Nagyon Nagyon Nagy Októberi Forradalom évfordulójának irodalmi pályázatára. A szerkesztőségekben komor csend honolt. A posta felbontatlanul hevert, a munka haladt, megválaszolatlan dolgok tornyosultak, az emberek kérdőn néztek egymásra. Óriási volt a tanácstalanság. Fejtő Béla, egy esztergomi kritikus, aki elsőként tette magáévá Barthelme szeméterméletét, elhatározta, hogy válaszol a kihívásra. Lapja kicsi volt, de ismert. Nemcsak szépirodalmat közölt, de szociográfiát is. Barthelme az USA hatvanas-hetvenes évekbeli szemét-termeléséből indult ki, amikor is évente 4%-os ütemben emelkedett az évi szemétermelés. Fejtő szerint nem nehéz megjósolni, hogy nemsokára, azaz hamarosan 100 %-ról beszélhetünk, amikor is a szemét átveszi a valóság szerepét, hogy kivirágozzék rajta a jövő. Fejtő nemcsak a kukákba ürített szemétre gondolt, hanem arra is, amit az emberi fejek kukáiba ürít a mai világ. Döntését tehát ehhez mérten hozta

meg. Elhatározta, hogy pályázati kiírását a neves évforduló alkalmából, minden irodalmi orgánumba eljuttatja. A memorandum nem tett ki többet, mint húsz sor. Fejtő alapos munkát végzett. A minimalista stílusra is igényt tartó pályázati kiírás 20 flekkben szabta meg a beküldendő pályamunkák hosszát. Társadalmi zsűrit és magas pénzjutalmat ígért. Félix egy péntek délután bontotta ki a levelet. A nagy betűs címnek - pályázati felhívás - nagyon örült. Gondosan tanulmányozta a feltételeket, még nem jutott el odáig, hogy a pályázatokat két példányban, másfeles sorközzel, jelígyesen kell beküldeni, amikor furcsa, enyhe kis szédülést érzett. A levelet lerakta, megfordult, kinézett az ablakon, még látta a sarkon beforduló fagyaltos kocsit, még volt ideje megérteni, hogy mit jelent a pályázati feltételek között, hogy minden eddig nyomtatásban nem szereplő irodalmi mű nevezhető. Elgondolkodott, és az átlátszó képre összpontosítva megírta pályamunkáját, a rendezsen megszokott sorközzel.

Eszképista kisregénye-előrelátó módon egy túlélés krónikája fedőnevet kapta, s Félix gyorspostával küldte el.

Az esztergomi posta lassúdad tempójában egy hétig tartott, mire a küldemény Fejtő Béla asztalán landolt. A zöld szemellenzőt, és filc könyökvédőt hordó szerkesztő először messziről szemlélte az iratot, mintha fehér port küldtek volna el neki.

A minimalista próza maximális foka meglepte a tapasztalt szerkesztőt, elgondolkodott a flauberti műgondon, de

amikor megértette, hogy a narrátornak nincs hatása az eseményekre, rángógörcsöt kapott és másnap délben meghalt.

A pályázat kiértékelése még tart.
A zsűri nem várt kéziratokat nem küld vissza és nem tart meg.

petronius

Csillag Tamás

Fohász

Nincs harag bennem, csak félelem...
Ez lenne hát a férfikor?
Gyermekkorom labdája elgurult mellőlem, és nem tudom, mikor.

Ismerem korlátaim és tudom,
testem egyszer csak nem szolgál tovább.
Aki azt hiszi, kijátszható az idő,
talán nálam is ostobább.

Konok vagyok, büszkeségem
talán butaságomnál is nagyobb,
isten, ha van, adja meg, hogy
láthassam a célt, amiért dolgozhatom.

Ablakon kinézve...

A megélt idő lassan megfejt engem,
közönyömön szinte már keresztüllátok.
Fiatal nők mosolyai festik
szebbé a komor, rácsos valóságot.

Baráti Molnár Lóránt

Egyetlen csillag

Riának

Emlék; karod a márvány simasága volt. Két szemedben távoli kék csillagok lobogtak. Cigaretta után nyúltál. És mintha magánnyal-viselő arcmon ott imbolygott volna cigarettád parazsa rőt visszfénye, akár homályos őszi pulzálás...

Mintha égnék... A vér lüktetése forró ereimben, ám a Te arcod, mint távoli, nagyon messzi csillag. A Kassziopéia?* Vagy a Szíriusz?**. Nem akarom, hogy ellobbanj emlékeimből... Fejed a vállamra hajtottad; aludtál talán? Percek (órák, hónapok, évek) teltek el; kattogtak az idő vonatkerekei... Most nyitott, kialvatlan szememben a fal fehérsége dereng, mint az első havazás. Felébredtél, karjaimba fészkelted magad. Reggel. Sietve öltözködtünk. (Rohanva hagytuk el a bíborszín őszi éjszakát?)

Nem néztünk vissza. Zokogott mögöttünk a haldokló nyár... Felállok. Az ajtóhoz megyek. Kilépek. Becsukom az ajtót. Ráfordítom a kulcsot. A tél hidege recszen a zárban. Kietlen parkon megyek át. A fák üres ágain didergő madarak kiáltoznak. Lassan ébred a téli hajnal. A távoli égen sorban hunynak ki a csillagok. Megyek a vasútállomás felé. Talán még elérem a vonatot. Vagy várok reá a síneken... Mert Nélküled minden felesleges. Nélküled minden fáj. (Az égre nézek. Csak egyetlen csillag ragyog. A betlehemi...

Győr, 1996. 05. 20.

* Az éjszarki csillag. A tudósok nem értik, hogy évente december 24-én pontosan éjfélkor

miért áll meg egy percre a betlehemi jászol előtt.

** Állítólag a Naprendszerünkben volt nagybolygó (ókori görög nevén Szíriusz, latin nevén Faëton, melyet óriásbolygóink: Jupiter, Uránusz, Neptunus tömegvonzása robbantott fel. (Elfogadható magyarázat máig sincs...) BML

Kisbaráti Szalagerdő

Zúg a kisbaráti híres Szalagerdő
Komor vén akácok néznek fel az égre
Híg szél jár a Teknőlapos gypén
Egy szarvas áll dobban szívverése

Nyírfák fűzek álma csipkebokor sejlik
Jegenyék nagy árnya olykor felkomorlik
Hajló tölgyfa ágán sok kis mókus játszik
Virágok illata szélben szerteomlik

Ez a Szalagerdő régvolt ifjúságom
Akácvirág méze nyárfáknak szép álma
(Levélhulló őszi jár a gyermekkori tájon
Esők közt sziluett őzeknek világa)

Hol hol az ifjúság suttogja az erdő
Suttog piros nyárról ezer tervről vágyról
Nap-tüzű tavaszról fák fölött kerengő
Madárkiáltásról zöld selyem- lomb-nyárról

Álmodik az erdő süvithetsz csikorgó
Jégvirágos évszak elmúlik a tél is
(Jön a lágyan bomló virágokat ontó
Gyönyörű fényvilág énekelhetsz mégis)

Szalagerdő: Győrújbaráti akácok neve.

Teknőlapos: Győrújbaráti erdőben lévő dimbes-dombos táj.

Kulimár János

Karácsonyi emlék

Gyönyörű téli este,
ölelj át, ahogy a zúgó tenger,
imádom, ha arcomba csap a szél,
újra várlak, ahogy sorsom rendel.

Sziklamorzsák hullanak fejemre,
míg - évszakok árán - elballag életem,
feloldó emlékeim ott nyugszanak
boldog téli estékről rajzolt képeken.

Gyermekkor indián meséje,
mint örvény vonzott mindig a múltba,
onnan táplálkozom ma is,
tűnt karácsonyok hangulatába visszahullva.

Ma is látom, ahogy porhó szítál a fákra
fátylat - remegve, lengve, lágyan,
s a béke angyala jóságos szárnyaival
óvón őrködött a csendes éjszakában.

Baráti Molnár Lóránt

Dal a télről...

Holnapra - látod -
minden fehér lesz:
farkas sem vághat
dermesztő éjnek...

Ifjú fenyőfa
áll a meredélyen:
hajlik a szélben,
fázik az éjben...

Őzek csodálják
FENYŐKIRÁLYFIT:
sötét szemükben
csillag világít...

Lelkes Miklós

Hosszú Aurélnak

Volt-iskolánk, volt-tavaszi, égvárázslat...
Mért kéklík túl minden kéket a Látszat?
Miért fehérlik túl minden fehéret
sosemvolt-fehérségű jázminének?

Volt-nyár, aranyuk úgy pazarló utcák!
Hol hagyátok múltunk nyílni kész útját,
a Térséget, volt-szív dobbantó vérét,
szívközelség elképzelt Messzeségét?!

Őszök. Iskolás búk, árnyak, ijedtek,
miért hittük: egyszer semmivé lesztek?
Mellszobra bámul legendás királynak,
s bánatunkon csodálkozik a Bánat.

Hollós címer, csőr villant gyűrűs éket...
Új s új telünk nem mása régi Télnek,
pihés örömmek és frissítő szónak,
mely elkisért jól célzott hógolyókat.

Ó, Aurél! Látod, - és én is látom:
Fenyőnkől mit visz el minden Karácsony.
Boldognak mondják, de mi tudjuk mégis:
ezt láthatatlan könnyecsepeink kélik.

Marcella nincs már, sem tudósunk, Éva...
Csillagosolyuk ránk néz néha-néha.
Bűvös gyönyör, szépségtestű Leányok!
Nem hittük el: egyszer Csillaggá váltok.

Ó, Aurél! Ha írhatnék egy verset,
oly igazat, mit az Idő sem vet meg!
Bár - akarnék? Igazság fáj fel, másik:
Menny és Pokol egymással összejátszik.

Ez az Igazság keserűen késő,
s magányos mind a vele szembenező.
Egyformán foglya itt Mindenki, Minden:
Ördög, Idő, Tér, Hit, Hitetlen Isten.

Vasi Szabó János

Mennydörgés és rózsák

Első történet:

Ram Allahban megszületett
egy palesztin lányka.
Ily gyönyörűt nem termett még
Allah rózsafája.
Ahol járt, ott dalolt kő és homok,
felragyogott a holt róna,
nyílt a jázmin, mézízű gyümölcsöt
termett a datolyapálma.

Akkor éjjel, mennydörgő robajra kélt
a lány családja.
Földrengés volt? Egyként szaladtak ki
a kopár udvarra.
Nem a föld mozgott: gabonaként dőlt
sok palesztin háza.
"Merénylet történt aznap délben,
s ez Izrael megtorló akciója!"
Kistestvére, Omár, Szaladdin
szívét örökölte:
követ hajított a reflektorszemű
acél-szörnyekre!
UZI sortűz dördült: Omár testén
felfakadt a véres rózsza.
Őlt már nála nagyobb embert is
Golan kegyetlen dandárja...

Yerushalayim kapujánál
állt Ali kávéháza.
Kerek asztalkáknál hitetlenek
színes kavalkádja.
Ahogy kiszállt az autóból,
rögtön felé áradt,
holdszín arcú idegenek
fülsértő zsongása.
A sajtóképűek tömegében
fölfigyelt a csinos sráca:

a rajától messzi szakadt
barna hajú egyenruhásra.

Hamasz lelke volt a lánynak!

Szétszaggatta a fiút is, gombnyomásra,
a szív fölé szerelt bomba
nyíló repesz-virág robbanása!

Második történet:

Qirat városában megszületett
egy zsidó fiúcska.
Nem kelt még ily fénylő csillag
Dávid napja óta.
Arannyá vált a rozsdás vas is,
hogya kézbe fogta.
Szó az ajkán, dal a szívében
kivirágzó rózsza.
Ha hívta a kötelesség: szőlőt metszett,
almot hordott a kibucban.
Lett hűgának példaképe,
szüleinek büszkesége,
népe erős támasztéka.

Egy éjjel, cédrus-földről
suhant lángfarkú rakéta.
Mennydörgés és tűzijáték
szakadt a városkára.
Hamuszürke, tépett hajú
anyák örök fájdalma.
Romok közül kis tetemet
emelt ki az apja.
Sok ifjút érlelt férfitá
az a komor este.
Idő előtt angyalbőrt húzott:
belépett a hadseregbe.

Jeruzsálem örösztyjától
méterekre Ali kávéháza.
Kerek asztalkánál harsány
gojonok sáskajárása.

A tapasztalt járőr-szemek
első pillantásra
fölfigyeltek a gázai autó
kiszálló utasára.
A gazella léptű lány
hullámzó csadorjára.

Mozsad lelke volt a fiúnak!

Oldalfegyver kattánzó zárja,
s ahogy a lőtéren gyakorolta:
golyót röpített a lány homlokába!

Egy boldog befejezés:

A Szent Város határában
állt Ali kávéháza.
Kerek asztaloknál tarka tömeg
bámult a furcsa párra.

Dermedten álltak egymás szemébe
nézve!
Elengedett detonátor,
földre csúszott fegyver,
mert nincs gyűlölet mi szembeszállhat
a számunként áradó főnix-szerelemmel!

Utószó:

Egy nyelven szól: sálom -szálem!
Béke, béke, béke!
Nincs másik út: higgyünk benne!

2008. 10. 22. Tanakajd

Budai István

Intelem

Életedben - ez tudott dolog -
Tévedhetsz néha párat,
De elstetett döntésekért
Te fizetsz csak borsos árat!

Egy "intézkedés" margójára

Nem kéne eltelni malaszttal,
ha még üres az asztal.
Nem kéne pezsgőt bontani
s pohárköszöntőt mondani.

Sárközi Árpád

Építettem hegedűt

Honi földben
Jó talajban nőtt
Jávorfából és fűzből
Építettem hegedűt.

Jóllehet nem lett
Sztradivári és Amati sem,
De a lelkét a helyére tettem.
A zenekar élén bársonyosan szól.
Szólóban pedig az akkordok
TÖMBKÉNT hangzanak.

Már csak a művész/é/t keresem,
Kinek a játékát majd taps követi.

Bayer Béla

KÖRTÁNC

Mirtusz koszorú, cédrus ág,
pillangó csónakú bükköny,
lugasok sátorán ért kalász,
országol a vert ezüstön.

Tegnapok álmát vizslató
tekintetemben a gyermek,
a mohó betűfaggató
kétérdős felelget.

Szőlőszem méze, vertarany
must csorog, izzad a kőkád.
Kovácsok, költők, hóhigany,
pátyolták Ézusz ivadékát.

Őseim hangján lüktetett,
kőd vérttel át az Isonzón,
jussolt kegyén ítélkezett,
festett képeket bitorlón.

Ükapánk vétke kelta bűn,
a berni nevezet Mars lett,
konkollyal hált vetésein
szikesült rókasás feslett.

Párducok vontá fogatán
szüreti vigasz, faunok,
Jupiter átok, quadrigán
száguldva szedni a sarcot.

Vérébhad zsinatolt. Az ég:
elmázolt aquavarell foltja,
Artemisz elkívánt ölet
serkenő vágy ostromolta.

Mítoszok éltes zálogán
képzeletem ha felhevült,
pöszméték tüskös ágbogán
gegek valója érdesült.

Ködcsehás őszi nyomdokon
nádsípon serken a dallam,
csetlőn a pincegrádicson,
hol csujjogatón, hol halkán.

Ímhol egy cigány is kerül,
bordal fogan, bakanóta,
feloldón csendül, szellemül
vackán a strófák tudója.

A kőszirt fokán szél donog,
sír a krétai királylány,
a rongyos zsidó felzokog
mert mire a bűn, az ármány?

Két fia héberül gajdol,
kökényszem kláris, kis roma,
Hanzi bá' elég a jajból,
gyerünk egy füstös lagziba!

Körtánc parázslík legényes,
Kóser bóktól csábul a lány,
Svábbal az örmény negédes,
a drótos tót füttye talány.

Kultúrák kevercse, népek
hozadéka: holdnyugalom,
kévényi fényét hintitek,
mállik a rítus, a hantokon.

Hermészi érv, Mars kegyelme,
sarkán az idő elforog,
csak az, mi emberi benne
maradhat igazul konok.

Schiff Júlia

Bogáncsos táj

Kétségtelenül van benne valami a prérrik végtelenségéből, a Hortobágy romantikájából, de leginkább - és főleg - Szibéria kegyetlenségéből. Mozdulatlan és mégis szünet nélkül hol barangoló, zúgó, hol tomboló szél járja át. A meleg és a hideg pólust akarja önmagában egyesíteni. Megtagadja a haladást, amit évek óta rá akarnak kényszeríteni, de művészek és írók egyaránt el vannak ragadtatva tőle. Ezen a tájon viszont sose illatoztak az 50-es években megígért citrom- és narancsligetek. A hatalmas kiterjedésű gyapotültetvények termését se lehetett a drága szedőgépekkel betakarítani. A klíma megtartotta magának az utolsó szót. Nem engedte, hogy a cserjék elérjék a szükséges magasságot. Az emberi munkaerő így pótolhatatlanná vált. A kényszer útján idetelepített munkaerők házai se tudtak dacolni a széllel és az időjárással. Valamikor mind összeomlottak, maguk alá temették az öt év hiábavalóságát és a soha meg nem válaszolt "Miért?"-et, mit se változtatva a mindig is önnönmagát formáló tájon.

Talán az ördögszekér, igen, talán egyedül ő otthonos ezen a tájon. Ő, aki ellen minden nyáron a kapálók egész hadát vetik be. Az ültetvényt ismételten átkapálják, és a pasztellszínűen virágzó cserjék sorai között minden parazitát kiirtanak. De mint a kilencfejű sárkány, mindig újra itt van. Ősszel, amikor a zúzmarara ezüstje elvarázsolja az ültetvényt. Amikor a cserjék felpattant tokjából fehér pamacsok nyomakodnak a világoosságra. A szedők nehézkes alakjai

óriás kenguruként kísértének ilyenkor a határban. A nyakba akasztott hatalmas zsákok fehér vattával telnek meg. A pöfeteg erszények irgalmatlanul felduzzadnak, a lábak között himbálódznak, nyakba vágnak, lehúznak. A sor végtelen és az ember egyedül van a medréből kilépett idővel. Az ujjak karmokká merednek a hidegtől és a megnyílt tokok száraz hegye véresre szagattja őket. A sorok között megbújik az ördögszekér ernyősen, mint a fél földgolyó és szürkén mint a novemberi fény. Tüskéi szúrnak, akárcsak a megkeseredett öreg aszszonyok tekintete. Tudja, hogy ideje rövidesen eljön. Elszáradt gyökere már meglazult a földben. Vasvillával most kötegbe lehet szedni, hazavinni és a ház mögött nagy sötét kazlakká halmozni. A búbos kemencének táplálékul. De a mezei iringó nem kedveli az embert. A kemence vakolatában repedéseket keres és utána küldi halálos gázait. A bogáncson is múltott, hogy az egyik vagy másik gyanútlan kitelepített sose tért haza.

Amikor az első őszi viharok végigszöpnének a tájon, akkor aratja diadalát az ördögszekér. Olyan az, mintha a föld maga is futásnak eredt volna. Pokoli gurulás, versengés, feltartóztatlan hajsza a nehéz félhomályban. Ördögszekerek forgataga a határban, a házak mögött, az utcákon. Nem ismernek se akadályt, se megállást. Messziről jönnek és végigpörgetik bolond táncukat az egész Bărăganon, amit birtokukba vesznek. Vagy belevetik magukat a Dunába és a messzi Fekete-erdőből eredő vízbe fojtják uralomvágyukat.

Magyari Barna

Forró hűscseppek

Anikónak

gyönyörű ez a júniusi délután
 áttetsző merész mosolyodban
 nekem ragyog a pillanat
 "szeretlek"
 "szeretlek"
 "szeretlek"...

folyton ez lüktet percben napban évben
 e szó ragasztja össze lebegő testjeink
 ha derekadra rakom a karom
 szerelmünket kímélő programon
 átmossa szívem
 vörösvértesteimet
 akár a használt zoknikat
 össze kell szedni
 végül minden kitisztul
 minden a helyére kerül
 s hogy tökéletes legyen a boldogság
 mi két nagy forró hűscseppeként
 egyszerre hullunk bele az édenbe

A szerelem fővezetéke

Anikónak

testem udvarán
 egyetlen fakó génszalaggal
 ugyanabba a kérébe kötve
 a vágy és a vágyakozás
 kék szemeid fényfürdőjében
 naponta legalább 200 métert
 ragyogva úszik a lényem
 s hogy a világ minden kis zugában
 bárhol bármikor elérjük egymást
 ereid és ereim huzalából
 sodrom a szerelem fővezetékét
 most ahogy hirtelen megcsókollak
 hatalmas légmozgást érzek
 szívsejtjeim lombjait
 rázza az éden

Ötvös László

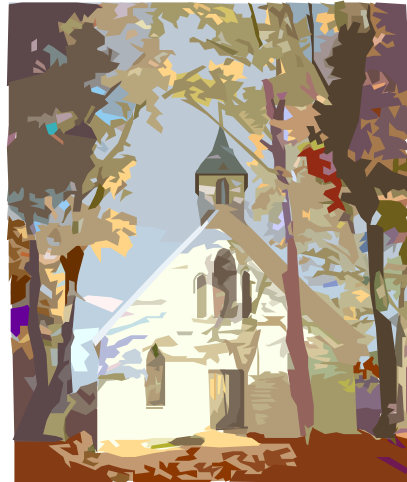
Fakereszt

Megtiszteltetés nekem e kitüntetés,
 a népi fokozatú fakereszt:
 A virágszállal és Jézus Krisztus drága
 piros gyöngyeivel ékesített...

Emlék és ünneplés

Advent vége, vagy épp karácsony nap,
 talán mégis inkább évvége volt...
 Messze, tanyán Jézus születése
 és az ünneplés szépen egybe folyt...

Én, tanulatlan gyermek hallgattam
 a bot, cserdítés és kolomp hangját,
 és csoda történt ím hirtelen,
 a földön láttam a menny csillagát...

Németh Erzsébet

Apró szeretetszavak világa

Odvasodó betlehemi jászol,
alján századok szalmája zizeg.
Apró szeretetszavak világa...
ébresztgetve az emberi hitet.

A **Lant** Irodalmi Folyóirat
előfizetési díja egy évre: **1.500,-Ft.**
Előfizetni postautalványon lehet a
szerkesztőség címén. A lap évente
hat alkalommal jelenik meg.

kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
Németh Dezső
Lant
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837

Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás

www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Németh Erzsébet

Marad a jövő

Több mint egy év után
egymással szemben,
után álltunk a téren,
erőltetett nyugalommal,
szívárgó zavarral szívünkben,
de reményemlémánkat
tekintetünkre tűzve.
Vártunk -
Hirtelen karéjnyi
fekete felhő morzsái hulltak...
Aztán elvonult
minden lehetősége a múltnak...
Egyetlen szó kellett volna csak!
Az az Egyetlenegy!
De nem vettem elő retikulómból,
s tudtam,
hogy inged zsebében
te is hiába matatsz.
(Marad a jövő...)

Átírom magam az Időn

Átírom magam az Időn
egy valódi valótlan korba,
hol a kongó fehér üregek
átváltozott emberi agyak.
Vákuumvilágukban pulzál
reményünk: az ősrök anyag.

Szemeid árnyékában

Testeddel melengetni testem,
szíveddel szikráztatni szívem:
míg napjaim múltó varázsa
szemeid árnyékában pihen.

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.